

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра права**

СИЛАБУС

**ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАПОБІГАННЯ ЗМІНАМ КЛІМАТУ /
LEGAL MECHANISMS OF PREVENTION OF CLIMATE CHANGES**

Інформація про викладача	
Викладач	Сухоребра Тетяна
Науковий ступінь	доктор юридичних наук
Вчене звання	доцент
Посада	завідувач кафедри права
Адреса кафедри	Хмельницьке шосе, 25, 8-й поверх
Контактний телефон	55-04-40
E-mail:	t.sukhorebra@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	
Інформація про освітній компонент	
Статус компоненту	Вибірковий
Освітній ступінь	Магістр
Навчальний рік	2025/2026
Анотація курсу	<p>Метою вивчення курсу «Правові механізми запобігання змінам клімату» є набуття здобувачем вищої освіти у процесі з'ясування проблем правозастосування у сфері екологічного та енергетичного права навиків щодо розв'язання комплексних проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p>Освітня компонента «Правові механізми запобігання змінам клімату» спрямована на поглиблене вивчення системи норм, які забезпечують дієві механізми та гарантії запобігання змінам клімату та недопущення глобального потепління. Під час вивчення даного курсу студенти опанують сучасні підходи до визначення екологічної шкоди, завданої довкіллю і забезпечення гарантій захисту екологічних прав громадян, а також вивчать сучасні альтернативні варіанти провадження господарської діяльності, що не загрожує кліматологічним змінам.</p>
Мова викладання	Українська
Результати навчання	<p>Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо ризиків та сутності кліматологічних змін, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо запровадження інструментів запобігання змінам клімату на основі міжнародно-правових стандартів.</p> <p>Використовувати передові знання, зокрема щодо відновлюваної енергетики, а також методики їх впровадження у процесі правотворення та правозастосування інститутів приватного права, зокрема права власності на природні ресурси та договірних засадах природокористування.</p>

	<p>Проводити порівняльно-правовий аналіз ефективних механізмів запобігання змінам клімату у інших державах, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.</p> <p>Аналізувати та оцінювати практику застосування інструментів запобігання змінам клімату та їх ефективність у процесі спеціального природокористування, в агросфері та в сучасних формах мобільності завдяки системі екологічного контролю, екологічного моніторингу, проведенні оцінки впливу на довкілля. Розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності, зокрема у сфері правосуддя, адвокатури права на безпечне для життя і здоров'я довкілля, дозвільній системі у сфері спеціального природокористування.</p>
--	---

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	Бальна оцінка	
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття			самостійна робота студентів
Тема 1. Поняття та правові засади запобігання змінам клімату	9	2	2	5	В, УД, Д	5
Тема 2. Джерела правового регулювання запобігання змінам клімату	18	4	4	10	В, УД, Д, К, Т, РМГ, П	10
Тема 3. Правове регулювання у галузі попередження зміни клімату в міжнародному праві навколишнього середовища	18	4	4	10	В, УД, Д, К, Т, РМГ, П	10
Тема 4. Попередження змін клімату в праві навколишнього середовища ЄС	18	4	4	10	В, УД, Д, К, Т, РМГ, П	10
Тема 5. Правові аспекти співпраці України та ЄС у сфері запобігання змінам клімату	18	4	4	10	В, УД, Д, К, Т, РМГ, П	10
Тема 6. Державна політика у сфері запобігання змінам клімату	9	2	2	5	В, УД, Д	5
Тема 7. Правові інструменти запобігання змінам клімату	18	4	4	10	В, УД, Д, К, Т, РМГ, П	10
Тема 8. Правові засади альтернативної енергетики	18	4	4	10	В, УД, Д, К, Т, РМГ, П	10
Тема 9. Правові засади запобігання змінам клімату в	18	4	4	10	В, УД, Д, К, Т,	10

агросфері					РМГ, П	
Тема 10. Альтернативні види транспорту	9	2	2	5	В, УД, Д	5
Індивідуальне завдання	27			27	ІЗ	15
Разом	180/6	34	34	112		100
Підсумковий контроль-екзамен						
Поточний контроль / критерії оцінювання	<p>Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: В – відповідь на практичних заняттях – 3 бали. РПЗ – розв’язання практичних завдань – 2 бали. УД – участь у дискусії – 1 бал. Т – тестування – 1 бал. Д – доповідь – 1 бал. К – кейс-стаді – 2 бали. П – презентація – 2 бали. РМГ – робота в малих групах – 1 бал. ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів (участь у наукових заходах – 10 балів; підготовка презентації – 5 балів). Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.</p>					
Основні літературні та інформаційні джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28.02.2019 р. № 2697-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text 2. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII. Дата оновлення: 12.10.2018р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text 3. Екологічне право: підручник / [А.П. Гетьман, Г.В. Анісімова, А.К. Соколова та ін.]; за ред. А.П. Гетьмана. Харків: Право, 2019. 552 с. 4. Копиця Є. М., Огієнко М. Актуальні питання правового регулювання у сфері зміни клімату в Україні. Concepts for the development of society's scientific potential. 2021. С. 294–304. URL: https://doi.org/10.51582/interconf.21-22.11.2021.036 5. The System of Legal Responsibility in the Environment Protection Area. Sukhorebra, T., Kravchuk, M., Kravchuk, V., Beska, S., Lukashov, R. Pakistan Journal of Criminology, 2023, 15(2), p.p. 197–212. 6. Main principles of ecology politics and law of the EU. Sukhorebra, T., Metelskyi, I., Piliukov, Y., Zyhrii, O., Yurkevych, I. IUS Rivista di Scienze Giuridiche, 2023, 2023(3), p.p. 243–258. URL: https://jus.vitaepensiero.it/news-papers-main-principles-of-ecology-politics-and-law-of-the-eu-6255.html 					
Політика освітнього компонента						
Організація навчання	<p>Організація навчального процесу здійснюється відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти».</p> <p>Розроблено завдання для практичних занять з курсу, при викладанні застосовуються сучасні методи навчання; при виконанні завдань використовується автоматизована система управління навчанням MOODLE, передбачено виконання ситуаційних завдань та самостійної роботи. Зараховуються результати неформальної освіти.</p>					
Відпрацювання пропусків занять	<p>Відпрацювання пропущених занять з поважних та неповажних причин здійснюється шляхом проведення викладачем опитування здобувача за темою в усній або письмовій формі.</p>					
Допуск до	<p>Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі,</p>					

підсумкового контролю	які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).
Академічна доброчесність	Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти.
Інші складові політики компоненту	Обов'язковою умовою формування фахових компетенцій здобувача є розвиток soft skills (м'яких навичок), а саме розвиток ефективних комунікацій, креативності, гнучкого і критичного мислення, що можливо за рахунок виконання самостійної роботи здобувача, а саме участі з доповідями у студентських конференціях, семінарах, гуртках, дискусійних клубах, проходження онлайн курсів (наприклад «Prometheus», «Coursera»), тренінгів з тематики курсу.

Затверджено на засіданні кафедри права протокол № 17 від 31.12.2024.

Науково-педагогічний працівник

Тетяна СУХОРЕБРА

Завідувач кафедри

Тетяна СУХОРЕБРА